

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο τμήμα)

της 15ης Ιανουαρίου 2015*

«Κοινοτικό σήμα — Επέκταση της προστασίας διεθνούς καταχωρίσεως στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα — Λεκτικό σήμα MONACO — Απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου — Περιγραφικός χαρακτήρας — Έλλειψη διακριτικού χαρακτήρα — Άρθρο 151, παράγραφος 1, και άρθρο 154, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 — Άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', και άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009 — Μερική απόρριψη της αιτήσεως επεκτάσεως της προστασίας»

Στην υπόθεση T-197/13,

Marques de l'État de Monaco (MEM), με έδρα το Μονακό (Μονακό), εκπροσωπούμενη από τον S. Arnaud, δικηγόρο,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από τη V. Melgar,

καθού,

με αντικείμενο προσφυγή κατά της αποφάσεως του τετάρτου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 29ης Ιανουαρίου 2013 (υπόθεση R 113/2012-4), που αφορά την επέκταση της προστασίας διεθνούς καταχωρίσεως στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα για το λεκτικό σήμα MONACO,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

συγκείμενο από τους Δ. Γρατσία, πρόεδρο, M. Kancheva και C. Wetter (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: E. Coulon

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου την 1η Απριλίου 2013,

έχοντας υπόψη το απαντητικό υπόμνημα που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 7 Αυγούστου 2013,

έχοντας υπόψη την απόφαση της 5ης Νοεμβρίου 2013 με την οποία επιτράπηκε η κατάθεση στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου επιστολής της προσφεύγουσας με ημερομηνία 22 Οκτωβρίου 2013,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις του ΓΕΕΑ επί της επιστολής αυτής οι οποίες κατατέθηκαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 21 Νοεμβρίου 2013,

έχοντας υπόψη την τροποποίηση της συνθέσεως των τμημάτων του Γενικού Δικαστηρίου,

έχοντας υπόψη ότι οι διάδικοι δεν υπέβαλαν αίτημα περί καθορισμού ημερομηνίας για τη διεξαγωγή επ' ακροατηρίου συζητήσεως εντός μηνός από της κοινοποίησεως της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και αποφασίζοντας, ως εκ τούτου, κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και κατ' εφαρμογήν του άρθρου 135α του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, να αποφανθεί χωρίς προφορική διαδικασία,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Την 1η Δεκεμβρίου 2010, το Διεθνές Γραφείο του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΠΟΔΙ) προέβη στη διεθνή καταχώριση με επέκταση της προστασίας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα του λεκτικού σήματος MONACO (στο εξής: επίμαχο σήμα) κατόπιν αιτήσεως της Κυβερνήσεως του Πριγκιπάτου του Μονακό. Η καταχώριση αυτή κοινοποιήθηκε στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) στις 24 Μαρτίου 2011.
- 2 Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση εμπίπτουν στις κλάσεις 9, 12, 14, 16, 18, 25, 28, 35, 38, 39, 41 και 43 υπό την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, της 15ης Ιουνίου 1957, για τη διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση σημάτων, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί.
- 3 Την 1η Απριλίου 2011, το ΓΕΕΑ κοινοποίησε στην Κυβέρνηση του Πριγκιπάτου του Μονακό αυτεπάγγελτη προσωρινή απορριπτική απόφαση όσον αφορά την προστασία του επίμαχου σήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 5 του πρωτοκόλλου που αφορά τη Συμφωνία της Μαδρίτης σχετικά με τη διεθνή καταχώριση σημάτων, που εγκρίθηκε στη Μαδρίτη στις 27 Ιουνίου 1989 (ΕΕ 2003, L 296, σ. 22, στο εξής: πρωτόκολλο της Μαδρίτης), και του κανόνα 113 του κανονισμού (ΕΚ) 2868/95 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1995, περί της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ L 303, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί, για ορισμένα από τα προϊόντα που κάλυπτε η επέκταση της προστασίας της διεθνούς καταχωρίσεως στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (στο εξής: επίμαχα προϊόντα και υπηρεσίες). Τα προϊόντα αυτά εμπίπτουν στις κλάσεις 9, 16, 39, 41 και 43 και αντιστοιχούν, για κάθε μία από τις κλάσεις αυτές, στην ακόλουθη περιγραφή:
  - κλάση 9: «Μαγνητικά υποστρώματα εγγραφής»·
  - κλάση 16: «Είδη από αυτά τα υλικά [χαρτί, χαρτόνι], μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις· έντυπο υλικό· φωτογραφίες»·
  - κλάση 39: «Μεταφορές· οργάνωση ταξιδίων»·
  - κλάση 41: «Ψυχαγωγία· αθλητικές δραστηριότητες»·
  - κλάση 43: «Υπηρεσίες προσωρινής κατάλυσης»·

- 4 Οι λόγοι στους οποίους στηρίχθηκε η ως άνω απόρριψη ήταν ότι το επίμαχο σήμα δεν είχε διακριτικό χαρακτήρα και ήταν περιγραφικό ως προς τα επίμαχα προϊόντα και υπηρεσίες υπό την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ L 78, σ. 1).
- 5 Ο εξεταστής, κατόπιν της απαντήσεως της Κυβερνήσεως του Πριγκιπάτου του Μονακό επί των αντιρρήσεων που είχαν εκτεθεί στην απόφαση περί προσωρινής απορρίψεως, επιβεβαίωσε με απόφαση της 18ης Νοεμβρίου 2011 για τα επίμαχα προϊόντα και υπηρεσίες και για τους ίδιους λόγους τη μερική απόρριψη της αιτήσεως προστασίας του επίμαχου σήματος εντός της Ένωσης. Αντιθέτως, ήρε τις αντιρρήσεις που είχαν εκτεθεί στην απόφαση περί προσωρινής απορρίψεως ως προς τις «συσκευές για την εγγραφή, τη μετάδοση, την αναπαραγωγή ήχου και εικόνας» της κλάσεως 9.
- 6 Στις 13 Ιανουαρίου 2012, η Κυβέρνηση του Πριγκιπάτου του Μονακό άσκησε προσφυγή ενώπιον του ΓΕΕΑ κατά της αποφάσεως του εξεταστή βάσει των άρθρων 58 έως 64 του κανονισμού 207/2009.
- 7 Στις 17 Απριλίου 2012, η προσφεύγουσα, Marques de l'État de Monaco (MEM), η οποία είναι μονεγασκική ανώνυμη εταιρία, διαδέχθηκε την Κυβέρνηση του Πριγκιπάτου του Μονακό στα δικαιώματα επί του επίμαχου σήματος.
- 8 Με απόφαση της 29ης Ιανουαρίου 2013 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), το τέταρτο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ απέρριψε την προσφυγή. Ειδικότερα, έκρινε ότι η προσφεύγουσα δεν είχε ιδιαίτερη νομιμοποίηση προς καταχώριση του επίμαχου σήματος για τα επίμαχα προϊόντα και υπηρεσίες, δεδομένου ότι κρίσιμο είναι μόνο αν η καταχώριση του σήματος αυτού επιτρέπεται σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του κανονισμού 207/2009. Το τμήμα προσφυγών στήριξε την απόρριψη της προσφυγής, κατ' αρχάς, στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του εν λόγω κανονισμού, το οποίο προβλέπει ότι δεν γίνονται δεκτά για καταχώριση τα περιγραφικά σήματα, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και εκείνα που αποτελούνται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν στο εμπόριο προς δήλωση της γεωγραφικής προελεύσεως. Υπενθύμισε ως προς το σημείο αυτό τη νομολογία κατά την οποία η σχέση μεταξύ των σημείων αυτών και των προϊόντων ή υπηρεσιών που καλύπτονται από τα εν λόγω σήματα πρέπει να είναι αρκούντως άμεση και συγκεκριμένη, έκρινε δε ότι η νομολογία αυτή είχε εφαρμογή εν προκειμένω, δεδομένου ότι ο όρος «monaco» δηλώνει την ομώνυμη περιοχή και μπορεί, ως εκ τούτου, να γίνει αντιληπτός σε οποιαδήποτε γλώσσα στο έδαφος της Ένωσης ως προσδιορισμός της γεωγραφικής προελεύσεως ή του προορισμού των επίμαχων προϊόντων και υπηρεσιών. Στη συνέχεια, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι το επίμαχο σήμα προφανώς δεν είχε διακριτικό χαρακτήρα ως προς τα επίμαχα προϊόντα και υπηρεσίες υπό την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009. Διευκρίνισε, τέλος, ότι οι λόγοι αυτοί ίσχυαν επίσης και για την εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, του ίδιου ως άνω κανονισμού.

Αιτήματα των διαδίκων

- 9 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
  - να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·
  - παρεμπιπτόντως, «εν ανάγκη», να υποβάλει ενώπιον του Δικαστηρίου ερώτημα σχετικά με τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009 ως προς τρίτο κράτος·
  - να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

- 10 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την προσφυγή ως εν μέρει απαράδεκτη και ως εν μέρει αβάσιμη·
  - να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

- 11 Η προσφεύγουσα προβάλλει προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως τυπικώς μεν πέντε λόγους ακυρώσεως, κατ' ουσίαν όμως τρεις, ήτοι, πρώτον, ελλιπή ή ανεπαρκή αιτιολογία, δεύτερον, παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', και του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009 και, τρίτον, παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και του άρθρου 7, παράγραφος 2, του ίδιου ως άνω κανονισμού.
- 12 Το ΓΕΕΑ αμφισβητεί τους λόγους και τα επιχειρήματα που προβάλλει η προσφεύγουσα.
- 13 Κατά το άρθρο 151, παράγραφος 1, του κανονισμού 207/2009, κάθε επέκταση της προστασίας διεθνούς καταχωρίσεως στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα παράγει, από της ημερομηνίας καταχωρίσεως που προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 4, του πρωτοκόλλου της Μαδρίτης, τα ίδια αποτελέσματα με μια αίτηση κοινοτικού σήματος. Το δε άρθρο 154, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού ορίζει ότι κάθε επέκταση της προστασίας διεθνούς καταχωρίσεως στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα υπόκειται σε εξέταση όσον αφορά τους απόλυτους λόγους απαράδεκτου, σύμφωνα με την ίδια διαδικασία που εφαρμόζεται στις αιτήσεις κοινοτικού σήματος [απόφαση της 13ης Απριλίου 2011, Deichmann κατά ΓΕΕΑ (Απεικόνιση κυρτωμένης ταινίας με γραμμές εκ στιγμάτων), T-202/09, EU:T:2011:168, σκέψη 24].
- 14 Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, δεν γίνονται δεκτά για καταχώριση τα σήματα που στερούνται διακριτικού χαρακτήρα. Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του εν λόγω κανονισμού, δεν γίνονται δεκτά για καταχώριση «τα σήματα που αποτελούνται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν, στο εμπόριο, προς δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προέλευσης ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών του προϊόντος ή της υπηρεσίας». Η παράγραφος 2 του άρθρου 7 του ίδιου κανονισμού ορίζει ότι η παράγραφος 1 του άρθρου 7 εφαρμόζεται ακόμη και αν οι λόγοι απαράδεκτου υφίστανται μόνο σε τμήμα της Ένωσης.
- 15 Με γνώμονα τις ανωτέρω σκέψεις πρέπει να εξεταστεί, κατ' αρχάς, αν το τμήμα προσφυγών τήρησε με την προσβαλλόμενη απόφαση την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει.

Επί του λόγου ακυρώσεως με τον οποίο προβάλλεται ελλιπής ή ανεπαρκής αιτιολογία

- 16 Το ΓΕΕΑ έχει κατά το άρθρο 75 του κανονισμού 207/2009 την υποχρέωση να αιτιολογεί τις αποφάσεις του. Η υποχρέωση αυτή αιτιολογήσεως έχει το ίδιο περιεχόμενο με εκείνο της υποχρέωσης που απορρέει από το άρθρο 296 ΣΛΕΕ, κατά την οποία από την αιτιολογία πρέπει να προκύπτει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική του οργάνου που εξέδωσε την πράξη. Η υποχρέωση αυτή έχει διττό σκοπό, ήτοι να παρέχεται η δυνατότητα στους μεν ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου προκειμένου να υπερασπίζονται τα δικαιώματά τους, στον δε δικαστή της Ένωσης να ασκεί έλεγχο νομιμότητας της αποφάσεως [αποφάσεις της 19ης Μαΐου 2010, Zeta Europe κατά ΓΕΕΑ (Superleggera), T-464/08, EU:T:2010:212, σκέψη 47, και της 21ης Μαΐου 2014, Eni κατά ΓΕΕΑ – Emi (IP) (ENI), T-599/11, EU:T:2014:269, σκέψη 29].

- 17 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το τμήμα προσφυγών, μη αιτιολογώντας επαρκώς κατά νόμον την προσβαλλόμενη απόφαση, παρέβη το άρθρο 75 του κανονισμού 207/2009, το άρθρο 296 ΣΛΕΕ και το άρθρο 6 της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950.
- 18 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, πρώτον, ότι το τμήμα προσφυγών απλώς ανέφερε τις κρίσιμες διατάξεις του κανονισμού 207/2009, καθώς και τη συναφή νομολογία, χωρίς να διευκρινίσει τα πραγματικά περιστατικά τα οποία είχε δεχθεί, μη παρέχοντάς της συνεπώς καμία εξήγηση για τη μερική απόρριψη της αιτήσεώς της. Δεύτερον, κατά την προσφεύγουσα η αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως είναι ελλιπής, ή σε κάθε περίπτωση ανεπαρκής, ή ακόμη και αντιφατική, όσον αφορά την απόρριψη της αιτήσεως προστασίας για τα επίμαχα προϊόντα της κλάσεως 9.
- 19 Όσον αφορά την πρώτη αιτίαση, κατά την οποία το τμήμα προσφυγών δεν παρέθεσε στην προσβαλλόμενη απόφαση τα πραγματικά περιστατικά στα οποία αυτή στηρίζεται, διευκρινίζεται, εξ αρχής, ότι η υποχρέωση αιτιολογήσεως δεν επιβάλλει στα τμήματα προσφυγών την παράθεση αιτιολογίας η οποία να ακολουθεί σε όλη τους την έκταση και έναν προς έναν όλους τους συλλογισμούς που διατύπωσαν ενώπιόν τους οι διάδικοι [βλ. απόφαση της 12ης Ιουλίου 2012, Gucci κατά ΓΕΕΑ – Chang Qing Qing (GUDDY), T-389/11, EU:T:2012:378, σκέψη 16 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία]. Αρκεί συνεπώς το οικείο όργανο να εκθέτει τα πραγματικά περιστατικά και τις νομικές εκτιμήσεις που έχουν αποφασιστική σημασία για την οικονομία της αποφάσεως (απόφαση ENI, σκέψη 16 ανωτέρω, EU:T:2014:269, σκέψη 30· βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 1990, Delacre κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-350/88, Συλλογή, EU:C:1990:71, σκέψη 16).
- 20 Επισημαίνεται συναφώς ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, το τμήμα προσφυγών αφού απαρίθμησε τα επίμαχα προϊόντα και υπηρεσίες στο σημείο 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως και, στη συνέχεια, εξέθεσε το σκεπτικό της αποφάσεως του εξεταστή (σημεία 8 έως 13 της προσβαλλομένης αποφάσεως), επισήμανε ότι ο όρος «monaco» γίνεται «άμεσα αντιληπτός ως έκφραση με αμιγώς πληροφοριακό χαρακτήρα που υποδηλώνει τη γεωγραφική προέλευση ή προορισμό» των επίμαχων προϊόντων και υπηρεσιών, ήτοι το Μονακό (σημείο 25 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Αναφέρθηκε λεπτομερώς στα σημεία 26 έως 29 στη σχέση κάθε επίμαχου προϊόντος ή υπηρεσίας με το έδαφος του Πριγκιπάτου του Μονακό, επισημαίνοντας ότι για τα «μαγνητικά υποστρώματα εγγραφής» της κλάσεως 9 και τα «[ε]ίδη από αυτά τα υλικά [χαρτί, χαρτόνι], μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις· [το] έντυπο υλικό· [και τις] φωτογραφίες» της κλάσεως 16 το επίμαχο σήμα μπορούσε να «υποδηλώνει το αντικείμενο των προϊόντων αυτών, όπως τα βιβλία, οι τουριστικοί οδηγοί, οι φωτογραφίες, κ.λπ., που σχετίζονται όλα με το Πριγκιπάτο του Μονακό» (σημείο 26 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Έκρινε ομοίως ότι το επίμαχο σήμα, σε ό,τι αφορούσε τις υπηρεσίες «μεταφορ[ών και οργανώσεως] ταξιδιών» της κλάσεως 39, μπορούσε «σαφώς να αποτελεί ένδειξη του προορισμού ή της προελεύσεως των υπηρεσιών αυτών» (σημείο 27 της προσβαλλομένης αποφάσεως), ότι η «ψυχαγωγία[και οι] αθλητικές δραστηριότητες» της κλάσεως 41 θα ελάμβαναν προφανώς χώρα στο Μονακό (σημείο 28 της προσβαλλομένης αποφάσεως) και ότι οι «υπηρεσίες προσωρινής κατάλυσης» της κλάσεως 43 θα παρέχονταν στο έδαφος του Πριγκιπάτου του Μονακό (σημείο 29 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Το τμήμα προσφυγών συνήγαγε από τα ανωτέρω ότι το επίμαχο σήμα θα γινόταν αντιληπτό ως προς τα επίμαχα προϊόντα και υπηρεσίες με την εγγενή του έννοια και όχι ως σήμα και, ως εκ τούτου, έκρινε ότι έχει περιγραφικό χαρακτήρα υπό την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 207/2009 (σημεία 30 και 31 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 21 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η πρώτη αιτίαση με την οποία προβάλλεται έλλειψη μνείας πραγματικών περιστατικών στην προσβαλλόμενη απόφαση είναι ουσία αβάσιμη και, ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί.

- 22 Με τη δεύτερη αιτίαση η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το τμήμα προσφυγών απλώς επιβεβαίωσε την απόφαση του εξεταστή, όπερ σημαίνει, λαμβανομένης υπόψη της ανεπαρκούς, ή ακόμη και αντιφατικής, αιτιολογίας της αποφάσεως αυτής, ότι παρακωλύεται η ακριβής κατανόηση της εκτάσεως της αποφάσεως περί απορρίψεως της αιτήσεώς της ως προς τα προϊόντα της κλάσεως 9.
- 23 Ομολογουμένως, ως προς την απόφαση του εξεταστή, η οποία επισημαίνεται ότι δεν υπόκειται στον δικαστικό έλεγχο του Γενικού Δικαστηρίου, το οποίο επιλαμβάνεται μόνο προσφυγών κατά των αποφάσεων των τμημάτων προσφυγών του ΓΕΕΑ, υφίσταται δυσχέρεια κατανόησης καθόσον στο πάνω μέρος της σελίδας 6 της αποφάσεως αυτής αναφέρεται ότι «η αντίρρηση αίρεται όσον αφορά τις [...] “συσκευές για την εγγραφή, τη μετάδοση, την αναπαραγωγή ήχου και εικόνας· μαγνητικά υποστρώματα εγγραφής”» και ότι «διατηρείται όσον αφορά τα [...] “μαγνητικά υποστρώματα εγγραφής”». Εντούτοις, η προκύπτουσα ασάφεια αίρεται στο τέλος της σελίδας 10 και στην αρχή της σελίδας 11 της αποφάσεως του εξεταστή, δεδομένου ότι μεταξύ των προϊόντων για τα οποία απορρίπτεται η προστασία του επίμαχου σήματος καταλέγονται τα «μαγνητικά υποστρώματα εγγραφής» της κλάσεως 9 και μεταξύ των προϊόντων για τα οποία γίνεται δεκτή η προστασία καταλέγονται «συσκευές και όργανα επιστημονικά, ναυτικά, τοπογραφικά, φωτογραφικά, κινηματογραφικά, οπτικά, ζύγισης, μέτρησης, σηματοδότησης, ελέγχου (επίβλεψης), διάσωσης και εκπαίδευσης· συσκευές και όργανα για τη μεταφορά, διανομή, μετατροπή, συσσώρευση, ρύθμιση ή έλεγχο του ηλεκτρικού ρεύματος· συσκευές για την εγγραφή, τη μετάδοση, την αναπαραγωγή ήχου και εικόνας· δίσκους ηχογραφήσεων· αυτόματους πωλητές και μηχανισμούς με κερματοδέκτη· ταμειακές μηχανές, αριθμομηχανές, εξοπλισμό για την επεξεργασία δεδομένων και ηλεκτρονικούς υπολογιστές, συσκευές πυρόσβεσης» επίσης της κλάσεως 9.
- 24 Επομένως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει εσφαλμένως ότι η ανεπαρκής αιτιολογία της αποφάσεως του εξεταστή βαρύνει τρόπον τινά την προσβαλλόμενη απόφαση, δεδομένου ότι από την ανάγνωση της πρώτης αποφάσεως ουδεμία καταλείπεται αμφιβολία ως προς τα προϊόντα της κλάσεως 9 για τα οποία η προστασία γίνεται δεκτή ή απορρίπτεται. Εν πάση περιπτώσει, μόνο η προσβαλλόμενη απόφαση υπόκειται στον έλεγχο νομιμότητας του Γενικού Δικαστηρίου.
- 25 Όπως εκτέθηκε στη σκέψη 20 ανωτέρω, το τμήμα προσφυγών διευκρίνισε στο σημείο 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως ποια ήταν τα επίμαχα προϊόντα και υπηρεσίες. Μεταξύ αυτών αναφέρονται, ως μόνα προϊόντα της κλάσεως 9, τα «[μ]αγνητικά υποστρώματα εγγραφής». Όπως επίσης επισημάνθηκε στην ίδια σκέψη της παρούσας αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών επανέλαβε κατά λέξη την ονομασία αυτή προκειμένου να εξετάσει κατά πόσον τα επίμαχα προϊόντα είχαν άμεση και συγκεκριμένη σχέση με το Πριγκιπάτο του Μονακό (σημείο 26 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Εξ αυτού προκύπτει ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, το τμήμα προσφυγών αιτιολόγησε προσηκόντως την προσβαλλόμενη απόφαση για τα προϊόντα της κλάσεως 9 και κατέστησε δυνατή για την προσφεύγουσα την ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου αμφισβήτηση της συλλογιστικής που ακολούθησε.
- 26 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί η δεύτερη αιτίαση και, ως εκ τούτου, ο λόγος ακυρώσεως στο σύνολό του.

Επί του λόγου ακυρώσεως με τον οποίο προβάλλεται παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009

- 27 Ο λόγος αυτός ακυρώσεως που προβάλλει η προσφεύγουσα διαιρείται στην πραγματικότητα σε τέσσερα σκέλη: το πρώτο στηρίζεται στο επιχείρημα ότι το τμήμα προσφυγών υπερέβη τα όρια του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 207/2009, σε συνδυασμό με το άρθρο 5 του ίδιου κανονισμού και, κατά συνέπεια, το άρθρο 7, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, επειδή δεν έλαβε υπόψη ότι ο αρχικός δικαιούχος του επίμαχου σήματος ήταν τρίτο κράτος εκτός της Ένωσης· με το δεύτερο σκέλος προβάλλεται πλάνη περί το δίκαιο στην οποία υπέπεσε το τμήμα προσφυγών κατά τον προσδιορισμό του προστατευόμενου γενικού συμφέροντος

κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 207/2009· με το τρίτο σκέλος προβάλλεται πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως στην οποία υπέπεσε το τμήμα προσφυγών κατά τον καθορισμό του ενδιαφερόμενου κοινού και με το τέταρτο προβάλλεται, αφενός, η έλλειψη σχέσεως μεταξύ της επίμαχης γεωγραφικής τοποθεσίας και των επίμαχων προϊόντων και υπηρεσιών και, αφετέρου, πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κατά την εκτίμηση του γεωγραφικού κριτηρίου εκ μέρους του τμήματος προσφυγών. Ειδικότερα, μολονότι τα επιχειρήματα που σχετίζονται με το τρίτο και το τέταρτο σκέλος εκτίθενται στο τμήμα του δικογράφου της προσφυγής που αφορά τον διακριτικό χαρακτήρα του επίμαχου σήματος, ήτοι την εσφαλμένη εφαρμογή, κατά την προσφεύγουσα, του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, εντούτοις το περιεχόμενο τους αφορά κατ' ουσίαν, όπως προκύπτει ιδίως από το σημείο 70 του δικογράφου της προσφυγής, την αμφισβήτηση της αποφάσεως περί απορρίψεως της αιτήσεώς της, καθόσον αυτή στηρίζεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του εν λόγω κανονισμού.

Επί του πρώτου σκέλους, το οποίο στηρίζεται στην υπέρβαση των ορίων του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 207/2009, σε συνδυασμό με το άρθρο 5 του ίδιου κανονισμού

- 28 Πρέπει εκ νέου να τονιστεί, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 13 ανωτέρω, ότι, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του άρθρου 3, παράγραφος 4, του πρωτοκόλλου της Μαδρίτης και των άρθρων 151, παράγραφος 1, και 154, παράγραφος 1, του κανονισμού 207/2009, πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι διατάξεις που εφαρμόζονται σε αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος διέπουν επίσης από την ημερομηνία καταχωρίσεως κάθε επέκταση της προστασίας διεθνούς καταχωρίσεως στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.
- 29 Κατά το άρθρο 5 του κανονισμού 207/2009, «[κ]άθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων των οντοτήτων δημοσίου δικαίου, δύναται να είναι δικαιούχος κοινοτικού σήματος».
- 30 Από το γράμμα της διατάξεως αυτής, η οποία ρυθμίζει το πεδίο εφαρμογής *ratione personae* του κανονισμού 207/2009, προκύπτει σαφώς ότι κάθε νομικό πρόσωπο, περιλαμβανομένων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, μπορεί να ζητήσει να τύχει της προστασίας που παρέχει το κοινοτικό σήμα. Συνεπώς, το αυτό ισχύει βεβαίως και για εταιρία με έδρα σε τρίτο κράτος εκτός της Ένωσης, αλλά επίσης και για το ίδιο το κράτος αυτό, το οποίο, μολονότι είναι υποκείμενο του διεθνούς δικαίου, είναι επίσης κατά την έννοια του δικαίου της Ένωσης νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου.
- 31 Εξ αυτού προκύπτει ότι, δεδομένου ότι το Πριγκιπάτο του Μονακό υπέβαλε, μέσω της κυβερνήσεώς του, αίτηση για την επέκταση της προστασίας της διεθνούς καταχωρίσεως του επίμαχου σήματος στην Ένωση, υπήχθη εκουσίως στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 207/2009 και, κατά συνέπεια, μπορούσε να του αντιταχθεί οποιοσδήποτε από τους απόλυτους λόγους απαραδέκτου που προβλέπει το άρθρο 7 του εν λόγω κανονισμού.
- 32 Με άλλη διατύπωση, δεν πρόκειται, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα κάνοντας μνεία ορισμένων διεθνών συμφωνιών με αντικείμενο που δεν αφορά τα κοινοτικά σήματα, για επέκταση του πεδίου εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης στο έδαφος του Πριγκιπάτου του Μονακό, αλλά για την εκούσια εκδήλωση της βουλήσεως του Πριγκιπάτου του Μονακό να εφαρμοσθεί υπέρ του το δικαίο αυτό (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 24ης Νοεμβρίου 1992, *Roulsen και Diva Navigation*, C-286/90, Συλλογή, EU:C:1992:453, σκέψεις 21 έως 28, και της 21ης Δεκεμβρίου 2011, *Air Transport Association of America κ.λπ.*, C-366/10, Συλλογή, EU:C:2011:864, σκέψεις 121 έως 127), αρχικώς ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου κατά την έννοια του άρθρου 5 του κανονισμού 207/2009, στη συνέχεια δε, εμμέσως, μεταβιβάζοντας στην προσφεύγουσα τα δικαιώματα επί του επίμαχου σήματος.

- 33 Επομένως, ορθώς το τμήμα προσφυγών επισήμανε ότι «ίδρυμα ή δημόσιος οργανισμός ή κυβερνητικό όργανο δεν έχει καμία ιδιαίτερη νομιμοποίηση προκειμένου να καθίσταται δικαιούχος ορισμένου σήματος» (σημείο 20 της προσβαλλομένης απόφασης), όπερ αρκεί προς απόδειξη του ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει το ΓΕΕΑ στις σκέψεις 12 έως 15 του απαντητικού υπομνήματος, το ζήτημα αυτό είχε όντως τεθεί ενώπιον του εν λόγω τμήματος προσφυγών.
- 34 Παρεμπιπτόντως, στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως η προσφεύγουσα ζήτησε «εν ανάγκη» να υποβάλει το Γενικό Δικαστήριο τα εξής προδικαστικά ερωτήματα στο Δικαστήριο:
- Εφαρμόζεται το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 207/2009 σε κάθε οικονομικό φορέα, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ότι αυτός είναι τρίτο κράτος;
  - Έχει το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', σε συνδυασμό με το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009 την έννοια ότι επιτρέπει την επέκταση του γενικού συμφέροντος που αφορά το έδαφος της Ένωσης στο έδαφος τρίτου κράτους, επηρεάζοντας κατά συνέπεια, εμμέσως ή εμμέσως, το γενικό συμφέρον του κράτους αυτού, λαμβανομένου υπόψη ότι η μερική απόρριψη της αιτήσεως για καταχώριση του ζητούμενου σήματος περιορίζει την προστασία του στο έδαφος του τρίτου αυτού κράτους, εν προκειμένω του Πριγκιπάτου του Μονακό;
- 35 Το ΓΕΕΑ προβάλλει ένσταση απαραδέκτου του αιτήματος αυτού.
- 36 Λαμβανομένων υπόψη, αφενός, των εκτεθέντων στις σκέψεις 28 έως 33 ανωτέρω και, αφετέρου, του γεγονότος ότι η προσφεύγουσα υπέβαλε το αίτημά της μόνο «εν ανάγκη», δεν είναι αναγκαία η εξέταση του αιτήματος αυτού από το Γενικό Δικαστήριο.
- 37 Εν πάση περιπτώσει, υπενθυμίζεται, πρώτον, ότι η διαδικασία του άρθρου 267 ΣΛΕΕ αποτελεί μέσο συνεργασίας του Δικαστηρίου με τα εθνικά δικαστήρια. Ως εκ τούτου, απόκειται αποκλειστικώς στα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων εκκρεμεί η διαφορά και τα οποία φέρουν την ευθύνη της εκδοθησομένης απόφασης να εκτιμούν, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε υποθέσεως, τόσο την αναγκαιότητα της προδικαστικής αποφάσεως προκειμένου να εκδώσουν τη δική τους απόφαση όσο και το πρόσφορο των ερωτημάτων που υποβάλλουν στο Δικαστήριο (απόφαση της 7ης Ιουλίου 2011, Αγαφίτσι κ.λπ., C-310/10, Συλλογή, EU:C:2011:467, σκέψη 25).
- 38 Δεύτερον, οι αρμοδιότητες του Γενικού Δικαστηρίου απαριθμούνται στο άρθρο 256 ΣΛΕΕ και διευκρινίζονται στο άρθρο 51 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο άρθρο 1 του παραρτήματος του εν λόγω Οργανισμού. Κατ' εφαρμογήν των διατάξεων αυτών, το Γενικό Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να υποβάλλει στο Δικαστήριο, δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, προδικαστικά ερωτήματα. Συνεπώς, δεν συντρέχει λόγος παραπομπής της υπό κρίση υποθέσεως ενώπιον του Δικαστηρίου, βάσει του άρθρου 112 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου και του άρθρου 54, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, ως εμπίπτουσας στην αποκλειστική αρμοδιότητα του τελευταίου.
- 39 Τρίτον, μολοντί το άρθρο 256, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ διευκρινίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαινεται επί προδικαστικών ζητημάτων, τα οποία του υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, σε συγκεκριμένους τομείς που καθορίζονται από τον Οργανισμό, επιβάλλεται εντούτοις η διαπίστωση ότι ο Οργανισμός δεν ορίζει τους τομείς στους οποίους το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαινεται προδικαστικώς. Συνεπώς, το Γενικό Δικαστήριο, στο παρόν στάδιο εξελίξεως του δικαίου, δεν έχει συναφή αρμοδιότητα.

- 40 Στην υπό κρίση υπόθεση, το Γενικό Δικαστήριο επιλαμβάνεται αιτήματος υποβολής αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως ενώπιον του Δικαστηρίου στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως κατά αποφάσεως του ΓΕΕΑ, ελλείψει οποιαδήποτε ένδικης διαφοράς ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους της Ένωσης και μόνο με πρωτοβουλία της προσφεύγουσας. Κατά συνέπεια, το αίτημα αυτό πρέπει να απορριφθεί, σε κάθε περίπτωση, ως απαράδεκτο.
- 41 Κατά συνέπεια, λαμβανομένων υπόψη των εκτεθέντων στις σκέψεις 28 έως 40 ανωτέρω, πρέπει να απορριφθεί το πρώτο σκέλος του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως.

Επί του δεύτερου σκέλους με το οποίο προβάλλεται πλάνη περί το δίκαιο κατά τον προσδιορισμό του προστατευόμενου γενικού συμφέροντος

- 42 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει με το δεύτερο σκέλος του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως ότι το γενικό συμφέρον που επιδιώκει το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 207/2009, το οποίο επιτάσσει να παραμένουν ελεύθερα προς χρήση από όλους τα σημεία ή οι ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν, στο εμπόριο, για να δηλώσουν χαρακτηριστικά γνωρίσματα των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τα οποία ζητείται η καταχώριση (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 2006, Deutsche SiSi-Werke κατά ΓΕΕΑ, C-173/04 P, Συλλογή, EU:C:2006:20, σκέψη 62), διαφέρει από το συμφέρον που δικαιούται να επικαλεστεί ένα τρίτο κράτος, όπως το Πριγκιπάτο του Μονακό.
- 43 Το δεύτερο αυτό σκέλος βασίζεται στην ίδια εσφαλμένη προκειμένη όπως και το πρώτο σκέλος του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως: ειδικότερα, δεν πρόκειται για υποχρεωτική εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης στο έδαφος του Πριγκιπάτου του Μονακό, αλλά για εκδήλωση της βουλήσεως του Πριγκιπάτου του Μονακό, το οποίο, μέσω της εφαρμογής διεθνούς συμφωνίας, ζήτησε να εφαρμοστεί υπέρ του το δίκαιο αυτό προκειμένου να αντλήσει όφελος από το επίμαχο σήμα σε ολόκληρο το έδαφος της Ένωσης. Επομένως, για το Πριγκιπάτο του Μονακό και στη συνέχεια για την προσφεύγουσα, εφόσον επιθυμούσαν να δραστηριοποιηθούν στην εσωτερική αγορά και εκτός αυτής έχοντας την προστασία σήματος το οποίο εξομοιώνεται ως προς τα αποτελέσματά του με κοινοτικό σήμα, ίσχυσαν οι ίδιες απαιτήσεις γενικού συμφέροντος οι οποίες ισχύουν για κάθε οικονομικό φορέα που ζητεί την καταχώριση κοινοτικού σήματος ή του αντιτάσσεται τέτοιο σήμα.
- 44 Οι σκέψεις αυτές που αφορούν ολόκληρο το έδαφος της Ένωσης ισχύουν κατά μείζονα λόγο για τμήμα της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009.
- 45 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως πρέπει, επίσης, να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κατά τον καθορισμό του ενδιαφερόμενου κοινού

- 46 Η προσφεύγουσα προσάπτει στο τμήμα προσφυγών ότι εξέλαβε ως ενδιαφερόμενο κοινό το «κοινό της Κοινότητας» (σκέψη 24 της προσβαλλομένης αποφάσεως) και έκρινε ότι το ενδιαφερόμενο κοινό αποτελούνταν, ανάλογα με το εκάστοτε επίμαχο προϊόν ή την εκάστοτε επίμαχη υπηρεσία, εν μέρει από μέσους καταναλωτές και εν μέρει από εξειδικευμένο κοινό. Υποστηρίζει ότι δεν καθορίστηκε «το προφίλ του ενδιαφερόμενου καταναλωτή» (σημείο 73 του δικογράφου της προσφυγής), ιδίως λαμβανομένου υπόψη ότι ο όρος «monaco» «παραπέμπει κυρίως στις έννοιες της διασημότητας και της πολυτέλειας» (ίδιο σημείο του δικογράφου της προσφυγής).
- 47 Πρέπει, κατ' αρχάς, να τονιστεί ότι όσον αφορά τα σημεία ή τις ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν προς δήλωση της γεωγραφικής προελεύσεως ή προορισμού των κατηγοριών προϊόντων ή τον τόπο παροχής των κατηγοριών υπηρεσιών για τις οποίες ζητείται η επέκταση της προστασίας διεθνούς καταχωρίσεως στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, ιδίως δε τις γεωγραφικές ονομασίες, υπάρχει γενικό συμφέρον να παραμένουν στη διάθεση όλων, ιδίως λόγω της ικανότητάς τους όχι μόνο να

δηλώνουν, ενδεχομένως, την ποιότητα και άλλες ιδιότητες των οικείων κατηγοριών προϊόντων, αλλά και να επηρεάζουν ποικιλοτρόπως τις προτιμήσεις των καταναλωτών, συνδέοντας, για παράδειγμα, τα προϊόντα με ορισμένο τόπο που μπορεί να δημιουργήσει θετικά συναισθήματα [βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 2005, T-379/03, Peek & Cloppenburg κατά ΓΕΕΑ (Cloppenburg), Συλλογή, EU:T:2005:373, σκέψη 33 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία].

- 48 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι αποκλείεται, αφενός, η καταχώριση γεωγραφικών ονομασιών ως σημάτων στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δηλώνουν συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές που είναι φημισμένες ή γνωστές για την οικεία κατηγορία προϊόντων ή υπηρεσιών και συνδέονται, επομένως, με την περιοχή αυτή στην αντίληψη των κύκλων των ενδιαφερόμενων, και, αφετέρου, η καταχώριση γεωγραφικών ονομασιών που μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις και πρέπει να παραμένουν στη διάθεση αυτών ως ενδείξεις γεωγραφικής προελεύσεως της οικείας κατηγορίας προϊόντων ή υπηρεσιών (βλ. απόφαση Cloppenburg, σκέψη 47 ανωτέρω, EU:T:2005:373, σκέψη 34 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 49 Επισημαίνεται, εντούτοις, ότι, κατ' αρχήν, το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 207/2009 δεν αποκλείει την καταχώριση γεωγραφικών ονομασιών που είναι άγνωστες στους κύκλους των ενδιαφερομένων ή που, εν πάση περιπτώσει, είναι άγνωστες ως προσδιορισμοί γεωγραφικών περιοχών ή, ακόμη, ονομασιών στην περίπτωση των οποίων είναι απίθανο, λόγω των χαρακτηριστικών του δηλουμένου τόπου, το ενδεχόμενο να υποθέσουν οι κύκλοι των ενδιαφερόμενων ότι η οικεία κατηγορία προϊόντων ή υπηρεσιών προέρχεται από τον τόπο αυτόν (βλ. απόφαση Cloppenburg, σκέψη 47 ανωτέρω, EU:T:2005:373, σκέψη 36 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 50 Κατόπιν όλων των προεκτεθέντων, ο περιγραφικός χαρακτήρας ενός σημείου μπορεί να εκτιμηθεί μόνον, αφενός, σε σχέση με τα συγκεκριμένα προϊόντα ή υπηρεσίες και, αφετέρου, σε σχέση με την επ' αυτού αντίληψη του ενδιαφερόμενου κοινού (βλ. απόφαση Cloppenburg, σκέψη 47 ανωτέρω, EU:T:2005:373, σκέψη 37 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 51 Κατά την εκτίμηση αυτή, το ΓΕΕΑ υποχρεούται να αποδείξει ότι η γεωγραφική ονομασία είναι γνωστή στους κύκλους των ενδιαφερομένων ως δηλώνουσα μια τοποθεσία. Επιπλέον, πρέπει η επίμαχη γεωγραφική ονομασία να συνδέεται επί του παρόντος, κατά την αντίληψη των κύκλων των ενδιαφερόμενων, με την οικεία κατηγορία προϊόντων ή υπηρεσιών, ή να εκτιμάται ευλόγως ότι η ονομασία αυτή μπορεί, κατά την αντίληψη του εν λόγω κοινού, να δηλώσει τη γεωγραφική προέλευση της εν λόγω κατηγορίας προϊόντων ή υπηρεσιών. Στο πλαίσιο της εξέτασης αυτής πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, ειδικότερα, αν η επίμαχη γεωγραφική ονομασία καθώς και τα χαρακτηριστικά της τοποθεσίας που δηλώνει και η οικεία κατηγορία προϊόντων ή υπηρεσιών είναι, κατά το μάλλον ή ήττον, γνωστά στους κύκλους των ενδιαφερόμενων (βλ. απόφαση Cloppenburg, σκέψη 47 ανωτέρω, EU:T:2005:373, σκέψη 38 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 52 Εν προκειμένω, η εξέταση του Γενικού Δικαστηρίου πρέπει να περιορισθεί στο ζήτημα αν, για το ενδιαφερόμενο κοινό, το επίμαχο σήμα αποτελείται αποκλειστικά από ένδειξη που μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο εμπόριο για να δηλώσει την γεωγραφική προέλευση των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών. Ως προς το σημείο αυτό δεν αμφισβητείται ότι ο όρος «monaco» αντιστοιχεί στην ονομασία πριγκιπάτου που είναι παγκοσμίως γνωστό, παρά το γεγονός ότι η επικράτειά του είναι περίπου 2 km² και ο πληθυσμός του δεν υπερβαίνει τους 40 000 κατοίκους, λόγω της διασημότητας της πριγκιπικής του οικογένειας, της διοργανώσεως αγώνα αυτοκινήτων γκραν πρι φόρμουλα 1 και ενός φεστιβάλ τσίρκου. Το Πριγκιπάτο του Μονακό είναι ακόμη πιο γνωστό μεταξύ των πολιτών της Ένωσης, ιδίως λόγω των συνόρων με ένα κράτος μέλος, τη Γαλλία, της γειτνιάσεώς του με ένα άλλο κράτος μέλος, την Ιταλία, και της χρήσεως εκ μέρους του τρίτου αυτού κράτους του ίδιου νομίσματος με εκείνο που χρησιμοποιούν 19 από τα 28 κράτη μέλη, το ευρώ.
- 53 Κατά συνέπεια, σε αντίθεση με την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Cloppenburg, σκέψη 47 ανωτέρω (EU:T:2005:373), στην οποία το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι δεν είχε αποδειχθεί ότι για το ενδιαφερόμενο κοινό, ήτοι τον μέσο καταναλωτή στη Γερμανία, ο όρος «cloppenburg»

παραπέμπει με βεβαιότητα σε μια μικρή πόλη της χώρας αυτής, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι στην υπό κρίση υπόθεση ο όρος «monaco» παραπέμπει, ανεξαρτήτως της γλώσσας του ενδιαφερόμενου κοινού, στην ομώνυμη γεωγραφική περιοχή.

- 54 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί εντούτοις ότι ενδιαφερόμενο κοινό είναι το κοινό της Ένωσης και ότι, επιπλέον, πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ του μέσου καταναλωτή και του εξειδικευμένου κοινού ανάλογα με το επίμαχο προϊόν ή υπηρεσία.
- 55 Ορθώς, όμως, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι, όσον αφορά την επέκταση της προστασίας διεθνούς καταχωρίσεως σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, ενδιαφερόμενο κοινό ήταν το κοινό της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ορθώς ομοίως διέκρινε στο σημείο 24 της προσβαλλομένης αποφάσεως μεταξύ των προϊόντων που προορίζονται για μαζική κατανάλωση και των υπηρεσιών που παρέχονται στο ευρύ κοινό, για τα οποία ενδιαφερόμενο κοινό ήταν ο μέσος καταναλωτής, και των εξειδικευμένων προϊόντων και των υπηρεσιών που παρέχονται σε συγκεκριμένο κοινό, για τα οποία ενδιαφερόμενο κοινό ήταν το εξειδικευμένο κοινό. Κατά συνέπεια, δεν υπέπεσε σε πλάνη, καθορίζοντας το ενδιαφερόμενο κοινό και δεχόμενο ότι ο βαθμός προσοχής που αυτό επιδείκνυε ήταν υψηλός ή μέτριος ανάλογα με το επίμαχο προϊόν ή υπηρεσία.
- 56 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί το τρίτο σκέλος του τρίτου λόγου ακυρώσεως.

Επί του τετάρτου σκέλους με το οποίο προβάλλεται, αφενός, η έλλειψη σχέσεως μεταξύ της επίμαχης γεωγραφικής τοποθεσίας και των επίμαχων προϊόντων και υπηρεσιών και, αφετέρου, πρόδηλη πλάνη του τμήματος προσφυγών κατά την εκτίμηση του γεωγραφικού κριτηρίου

- 57 Κατά την προσφεύγουσα, το τμήμα προσφυγών δεν στοιχειοθέτησε την ύπαρξη, στην αντίληψη του ενδιαφερόμενου κοινού, σχέσεως μεταξύ του Πριγκιπάτου του Μονακό, αφενός, και της παραγωγής μαγνητικών υποστρωμάτων εγγραφής, των υπηρεσιών μεταφορών ή των υπηρεσιών προσωρινής καταλύσεως, αφετέρου. Ως προς τον τομέα του αθλητισμού και της ψυχαγωγίας προβάλλει ότι είναι γνωστοί μόνο οι αγώνες της φόρμουλα 1 και τα θεάματα του τσίρκου, ενώ οι διοργανωτές τους είναι δικαιούχοι σημάτων αυτοτελών σε σχέση με το επίμαχο σήμα.
- 58 Πρέπει να γίνει δεκτό, για τους λόγους που ορθώς εξέθεσε το τμήμα προσφυγών και οι οποίοι υπενθυμίστηκαν στη σκέψη 20 της παρούσας αποφάσεως, ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, το εν λόγω τμήμα προσφυγών στοιχειοθέτησε επαρκώς κατά νόμον, για κάθε ένα από τα επίμαχα προϊόντα και υπηρεσίες, την ύπαρξη αρκούντως άμεσης και συγκεκριμένης σχέσεως μεταξύ αυτών και του επίμαχου σήματος προκειμένου να κρίνει ότι ο όρος «monaco» μπορεί να χρησιμεύσει στο εμπόριο προς δήλωση της γεωγραφικής προελεύσεως ή προορισμού των προϊόντων ή του τόπου παροχής των υπηρεσιών και ότι, ως εκ τούτου, το εν λόγω σήμα είχε περιγραφικό χαρακτήρα ως προς τα επίμαχα προϊόντα και υπηρεσίες.
- 59 Όσον αφορά την προβαλλόμενη πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως όσον αφορά το γεωγραφικό κριτήριο, δεν μπορεί επίσης να ευδοκιμήσει το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ της πλήρους ονομασίας του κράτους («Πριγκιπάτο του Μονακό») και της συντομευμένης ονομασίας («Μονακό»). Ειδικότερα, η διάκριση αυτή δεν κωλύει τη διαπίστωση σχέσεως μεταξύ των επίμαχων προϊόντων και υπηρεσιών και της συγκεκριμένης περιοχής. Ως προς το σημείο αυτό το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι λεκτικά σήματα όμοια με το επίμαχο έχουν γίνει δεκτά από το ΓΕΕΑ είναι απορριπτέο για δύο λόγους. Κατ' αρχάς, μολοντί, βάσει των αρχών της ίσης μεταχειρίσεως και της χρηστής διοικήσεως, το ΓΕΕΑ οφείλει να λαμβάνει υπόψη τις αποφάσεις που έχουν ληφθεί και να εξετάζει με ιδιαίτερη προσοχή κατά πόσον θα πρέπει ή όχι να εκδώσει απόφαση με το ίδιο περιεχόμενο, εντούτοις η εφαρμογή των αρχών αυτών πρέπει να συμβιβάζεται με την τήρηση της αρχής της νομιμότητας (βλ. απόφαση της 17ης Ιουλίου 2014, Reber Holding κατά ΓΕΕΑ, C-141/13 P, EU:C:2014:2089, σκέψη 45 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Στην υπό κρίση υπόθεση, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 47 έως 58 ανωτέρω, το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε ότι συνέτρεχε για

το σήμα του οποίου ζητούνταν η καταχώριση ο λόγος απαραδέκτου που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 207/2009, οπότε η προσφεύγουσα αλυσιτελώς επικαλείται προηγούμενες αποφάσεις του ΓΕΕΑ προκειμένου να αμφισβητήσει το συμπέρασμα αυτό. Εν συνεχεία, η κρίση του ΓΕΕΑ ήταν θετική ως προς την ίδια την προσφεύγουσα για πολυάριθμα άλλα προϊόντα και υπηρεσίες, που απαριθμούνται στη σκέψη 23 της παρούσας αποφάσεως και προστατεύονται πλέον από το επίμαχο σήμα.

- 60 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί το τέταρτο σκέλος του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως και, ως εκ τούτου, ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως στο σύνολό του.

Επί του λόγου ακυρώσεως με τον οποίο προβάλλεται παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', και του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009

- 61 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το τμήμα προσφυγών υπέπεσε ως προς την έννοια του διακριτικού χαρακτήρα των σημάτων, αφενός, σε πλάνη περί το δίκαιο και, αφετέρου, σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως. Πρέπει να εξεταστούν τα δύο αυτά σημεία, τα οποία στο δικόγραφο της προσφυγής εκτίθενται μεν στο πλαίσιο δύο χωριστών λόγων ακυρώσεως, οι οποίοι όμως κατά την κρίση του Γενικού Δικαστηρίου συνδέονται καθόσον αντλούνται από την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009.

Επί της προβαλλόμενης πλάνης περί το δίκαιο

- 62 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το τμήμα προσφυγών, κρίνοντας ότι αλληλοεπικαλύπτονταν τα πεδία εφαρμογής των απόλυτων λόγων απαραδέκτου που προβλέπουν, αφενός, το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009 και, αφετέρου, το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του εν λόγω κανονισμού, απέκλινε τόσο από προγενέστερες αποφάσεις του ΓΕΕΑ όσο και από τη νομολογία.
- 63 Υπενθυμίζεται κατ' αρχάς ως προς το σημείο αυτό ότι, κατ' εφαρμογήν της νομολογίας που παρατέθηκε στη σκέψη 59 ανωτέρω, οι παλαιότερες αποφάσεις του ΓΕΕΑ ουδεμία επιρροή μπορούν να ασκήσουν επί της νομιμότητας της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 64 Εν συνεχεία, επισημαίνεται ότι με την προσβαλλόμενη απόφαση το τμήμα προσφυγών δεν προέβη, σε αντίθεση με όσα πράττει η ίδια η προσφεύγουσα με το δικόγραφο της προσφυγής της, σε από κοινού ανάλυση των δύο απόλυτων λόγων απαραδέκτου που προβλέπει το άρθρο 7 του κανονισμού 207/2009, αλλά, πρώτον, προέκρινε ορθώς την ανάλυση βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του εν λόγω κανονισμού, ακριβώς επειδή ο όρος «monaco» παρέπεμπε στην ομώνυμη περιοχή και, ως εκ τούτου, οδηγούσε εκ προοιμίου στην εξέταση αν τα επίμαχα προϊόντα και υπηρεσίες είχαν αρκούντως άμεση και συγκεκριμένη σχέση με τον εδαφικό προσδιορισμό του Πριγκιπάτου του Μονακό (σκέψεις 21 έως 31 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Μόνο στη συνέχεια (το σχετικό χωρίο της προσβαλλομένης αποφάσεως αρχίζει με τη λέξη «επιπλέον») το τμήμα προσφυγών επισήμανε ότι είχε επίσης εφαρμογή ο δεύτερος απόλυτος λόγος απαραδέκτου, ο οποίος στηρίζεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β' (σημεία 32 και 33 της προσβαλλομένης αποφάσεως), συμπεραίνοντας κατόπιν ότι τα πεδία εφαρμογής αυτών των απόλυτων λόγων απαραδέκτου αλληλοεπικαλύπτονταν (σκέψη 34 της προσβαλλομένης αποφάσεως), το οποίο πράγματι γίνεται δεκτό κατά πάγια νομολογία [βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 10ης Ιουνίου 2008, Novartis κατά ΓΕΕΑ (BLUE SOFT), T-330/06, EU:T:2008:185, σκέψη 30, και της 7ης Οκτωβρίου 2010, Deutsche Behindertenhilfe – Aktion Mensch κατά ΓΕΕΑ (diegesellschafter.de), T-47/09, EU:T:2010:428, σκέψη 24].
- 65 Επομένως, η προσφεύγουσα εσφαλμένως υποστηρίζει ότι το τμήμα προσφυγών υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την εφαρμογή των προαναφερθεισών διατάξεων.

Επί της προβαλλόμενης πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως

- 66 Όπως εκτέθηκε στη σκέψη 27 ανωτέρω, η αιτίαση αυτή σχετίζεται κυρίως με τον λόγο με τον οποίο προβάλλεται παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 207/2009. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει όμως επιπλέον ότι το τμήμα προσφυγών υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, επειδή έκρινε ότι το επίμαχο σήμα στερούνταν διακριτικού χαρακτήρα, ιδίως καθόσον αυτό παραπέμπει στις έννοιες της διασημότητας και της πολυτέλειας και, ειδικότερα, σε «ορισμένη αντίληψη για την πολυτέλεια» (σημείο 77 του δικογράφου της προσφυγής).
- 67 Πρέπει στο σημείο αυτό να τονιστεί ότι ένα λεκτικό σήμα που είναι περιγραφικό των χαρακτηριστικών των προϊόντων ή των υπηρεσιών, κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 207/2009, στερείται οπωσδήποτε, ως εκ τούτου, διακριτικού χαρακτήρα όσον αφορά τα ίδια αυτά προϊόντα ή υπηρεσίες, κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του ίδιου κανονισμού [βλ. αποφάσεις της 11ης Φεβρουαρίου 2010, Deutsche BKK κατά ΓΕΕΑ (Deutsche BKK), T-289/08, EU:T:2010:36, σκέψη 53, και της 29ης Μαρτίου 2012, Kaltenbach & Voigt κατά ΓΕΕΑ (3D eXam), T-242/11, EU:T:2012:179, σκέψη 39 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία].
- 68 Όπως όμως κρίθηκε στις σκέψεις 47 έως 60 ανωτέρω, το τμήμα προσφυγών δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι το επίμαχο σήμα είχε περιγραφικό χαρακτήρα ως προς τα επίμαχα προϊόντα και υπηρεσίες. Κατά συνέπεια, δεν μπορούσε να έχει διακριτικό χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, ως εκ τούτου δε, όπως κρίθηκε στη σκέψη 44 ανωτέρω, ούτε κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού.
- 69 Επιπλέον, όπως επισημάνθηκε, κατ' ουσίαν, στη σκέψη 64 ανωτέρω, το τμήμα προσφυγών έκρινε επίσης ότι στην αντίληψη του ενδιαφερόμενου καταναλωτή το επίμαχο σήμα θα γινόταν ουσιαστικά αντιληπτό ως φορέας πληροφορίας και όχι ως ένδειξη της εμπορικής προελεύσεως των επίμαχων προϊόντων και υπηρεσιών (σημείο 33 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Το Γενικό Δικαστήριο συντάσσεται με την ανάλυση αυτή και κρίνει, κατά συνέπεια, ότι το επίμαχο σήμα δεν έχει ως προς τα προϊόντα και τις υπηρεσίες αυτές διακριτικό χαρακτήρα.
- 70 Το επιχείρημα ότι το τμήμα προσφυγών παραβίασε τις αρχές της ίσης μεταχειρίσεως, της χρηστής διοικήσεως και της ασφάλειας δικαίου πρέπει να απορριφθεί ως παντελώς αβάσιμο, δεδομένου ότι δεν μπορεί να στηριχθεί σε κανένα στοιχείο της δικογραφίας. Ειδικότερα, ο διαχωρισμός ανά προϊόν ή υπηρεσία στον οποίο προέβη το ΓΕΕΑ, προκειμένου να εξετάσει τη σχέση τους με το επίμαχο σήμα, καταδεικνύει εξέταση ενδελεχή και προσεκτική, η οποία τηρεί τις αρχές της χρηστής διοικήσεως και της ασφάλειας δικαίου. Ως προς την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, επισημαίνεται ότι δεν συντρέχει παραβίασή της για τον μοναδικό λόγο ότι η προστασία έγινε δεκτή για ορισμένα από τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που αφορά το επίμαχο σήμα και όχι για άλλα, δεδομένου ότι η περίπτωση αυτή αναδεικνύει ότι η παραβίαση της εν λόγω αρχής λόγω διαφορετικής μεταχειρίσεως προϋποθέτει ότι οι σχετικές καταστάσεις είναι παρόμοιες λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των στοιχείων που τις χαρακτηρίζουν. Εν προκειμένω όμως δεν συντρέχει τέτοια περίπτωση.
- 71 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως και, ως εκ τούτου, η προσφυγή στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 72 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 73 Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με το αίτημα του ΓΕΕΑ.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) **Καταδικάζει τη Marques de l'État de Monaco (MEM) στα δικαστικά έξοδα.**

Γρατσίας

Kancheva

Wetter

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 15 Ιανουαρίου 2015.

(υπογραφές)